

Sarı ve turuncu

Röportaj: Huo Rf



Versus Art Project’ de gerçekleşen *Golden Hours* başlıklı sergisi sebebiyle SABO ve serginin küratörlüğünü üstlenen Elâ Atakan’la birlikte pratiklerine dair konuştuk

(Sol sayfa) SABO ve Elâ Atakan,
Fotoğraf: Berk Kır

SABO, Başka biri var mı?, 2022, Tuval
üzerine yağlı boya, 175 x 200 cm

Öncelikle neden ve nasıl bir araya geldiğinizi, neler üzerinde ortaklaştığınızı sormak istiyorum. Pratiklerinizin birbirine yaklaştığı ya da çeliştiği noktalar oldu mu?

Elâ Atakan: SABO’nun Versus Art Project’teki ilk kişisel sergisi *Paracetamol*’e dair düzenlenen konuşmada moderatör olmuştum. SABO’nun o dönemki işlerine dair onunla konuşmak, tartışmak gerçekten çok keyifli olmuştu. Ardından bu sene Versus Art Project’ten böyle bir teklif geldiğinde, daha derinlemesine bir çalışma yapabileceğim için çok heyecanlandım.

Çalışmamız neredeyse ara vermeksizin haftalık buluşmalar halinde gerçekleşti ve bu sayede SABO’ya ve eski işlerine dair detaylı konuşma fırsatı bulduk. Bu da aslında her konuya dair uzun konuşmamızı ve tamamen ortaklaşa ilerlememizi sağladı. Çalışma sürecine dair diyebileceğim tek şey, SABO’nun atölyesi olmamasına rağmen tüm sergi hazırlığı boyunca hayranlık uyandıracak şekilde müthiş disiplinli bir şekilde çalışması ve üretmesiydi.

SABO: Elâ ile tanışmamız yine Versus Art Project’te açtığım ilk kişisel sergim *Paracetamol* ile oldu. Sergi kapsamında düzenlediğimiz sanatçı konuşmamızı birlikte gerçekleştirmiştik. Bu nedenle aslında çalışmaları hakkında onunla önceden konuşma ve düşüncelerini dinleme şansım olmuştu.

Yeni sergim için Elâ’nın bu serginin küratörlüğünü üstlenmesi ve sürece birlikte başlamamız beni oldukça heyecanlandırdı. En başından başlayarak adım adım projeyi birlikte şekillendirmek ve hayata geçirmek benim açımdan daha önce deneyimlemediğim bir süreçti. Karşılıklı beslendiğimiz, güzel bir uyum yakaladığımızı inanıyorum.

Sergi turumuz esnasında altı yedi aylık bir süre sonucunda serginin ortaya çıktığından bahsetmişsiniz, nasıl bir işbirliği oldu tam olarak, bu üretim sürecini anlatabilir misiniz?

EA: Aslında neredeyse sekiz aylık bir süreçti. İlk iki ay tamamen SABO’yu tanımaya ve onun ilk yaptığı işlere dair konuşarak geçti. Ardından da yaz boyunca SABO’nun Enter Art Fair için çıkardığı *Dancing Shoes* serisine hazırlandık. Bu sergiden önce bu seriyi çıkarmış olmamız yukarıda bahsettiğim haftalık buluşmalarla ilerlediğimiz çalışma pratiğimizin bizim çalışmamıza uygun olduğunu bize gösterdi. Fuar sonrasında da, ara vermeksizin hemen bu sergi için çalışmaya başladık ve ortak bir dili önceden oturttuğumuz için, bana kalırsa çok daha hızlı ilerledik.





SABO, 'Fever Dream', 2022, Tuval üzerine yağlı boya, 175 x 200 cm

SABO'nun aklında yeniden doğum ve soy aktarımı fikri vardı. Sergiye dair çalışmaya başladığımızda ailesinin geçmişine dair konuştuk, bir buluşmamızda aile albümünden bazı fotoğraflar getirdi. Onun bu özel seçkisindeki ışık ve aile figürlerinin içinde bulunduğu iyilik atmosferi oldukça dikkat çekiciydi. Aslında bu konu uzun soluklu bir çalışmanın evrilerek, tüm konuştuklarımızın birbiriyle bağlantı kurmasıyla ortaya çıktı.

Ekleme istediğim bir diğer nokta ise Versus Art Project'in kurucuları Leyla ve Mert Ünsal'ın bir galerinin ötesinde sürece dair destekleriydi. Bizi bir araya getirmelerinin yanı sıra, bu serginin ortaya çıkma aşamasından, en son güne kadar her zaman onlar da çok detaylı ve titiz bir şekilde hem destek verdiler, hem de çalıştılar.

SABO: Tüm süreç boyunca Elâ ile neredeyse her hafta buluşarak, aşama aşama her detayı konuşma şansımız oldu. Önceki sergilerden, eski serilerden, kendimizden ve projeyi güçlendirebilecek her fikir üzerine sohbet ettiğimiz, kafa açıcı buluşmalardı bunlar. Aslında adeta masa başında tartışarak geliştirdiğimiz ve sonrasında kendi alanlarımıza dönüp üretim kısmı ile baş başa kaldığımız bir çalışma yöntemi uyguladık. Bu nedenle bizim için hem sürprizlerle dolu hem de Elâ'nın tüm süreci en doğru şekilde özetleyen harika deyimini ile "demlenmiş" bir sergi oldu.

Golden Hours'u sizlerden dinlerken farklı karşılaşmalarınız odağında, ışığın daha olumlu hislerle olan ilişkisi üzerine bir bağ kurduğunuzu gördüm. Elâ'nın metinde bu hisleri açmaya çabaladığını, SABO'nun da işlemeye, aktarmaya çalıştığını gözlemledim. Gün sonunda ortaya çıkan sergiyi öncelikle siz nasıl değerlendiriyorsunuz, bu iş birliğinizin fikrin işlenmesine ve ortaya çıkan sonuca etkileri nasıl oldu?

EA: Bu hazırlığa ilk başladığımızda, SABO'nun aklında yeniden doğum ve soy aktarımı fikri vardı. Sergiye dair çalışmaya başladığımızda, soy aktarımı fikrinden yola çıkarak, ona ve ailesinin geçmişine dair konuştuk. Bir buluşmamızda aile albümünden bazı seçtiği fotoğrafları getirdi. Onun bu özel seçkisindeki ışık ve aile figürlerinin içinde bulunduğu iyilik atmosferi oldukça dikkat çekiciydi. Aslında bu konu uzun soluklu bir çalışmanın evrilerek, tüm konuştuklarımızın birbiriyle bağlantı kurmasıyla ortaya çıktı. Sergi ile tüm bu çalışma ve ortaya çıkan eserler paralellikle ilerledi. Özellikle *Manastır* serisi ve ışık sızıntıları adını verdiğimiz soyut alanlar bu sergiye dair çalışmamızın yansımaları olduğunu düşünüyorum.

SABO: Buluşmalarımızda yaptığımız her diyalog sergiyi adeta adım adım şekillendirdi. Sohbetler zaman ilerledikçe süreci beslemeye başladı ve sonuca ulaşmamıza yardımcı oldu. Adeta kimi zaman planlı, kimi zaman da kendiliğinden gelişen bir ekip çalışmasıydı. Bu nedenle ortaya çıkan sonuca baktığımızda, bu birlikteliğin duygusunu yoğun bir şekilde hissedebildiğimize inanıyorum.



Lake Doiran Mirror 2'yi incelemek için QR kodu okutunuz.

TEPTA
AYDINLATMA

SABO'nun işlerine değinmek istiyorum ama bu soru özelinde Ela'nın da paydası olabileceğini düşünüyorum. Bir önceki seri resimlerinle bu son dönem işlerin arasında nasıl bir ilişki kuruyorsun?

EA: *Golden Hours* sergisine dikkatlice bakıldığında, *Paracetamol* serisindeki figürlerin yüzlerinin silik boyalarına, hareketlerinin izlerini bu işlerde de bulmak mümkün. Öte yandan, *Golden Hours* sergisi bir önceki *Time Machine* ile de tamamen konu olarak bağlandı. Sanki oradaki zaman makinesi fikri ile anılar içerisinde bir yolculuğa çıkmış gibi bir hissiyat taşıyor.

SABO: Tüm serilerin birbirleriyle olan bağlantısı oldukça yüksek. Adeta bir akış halinde, kimi zaman konu kimi zaman da yaklaşım olarak birbirlerini takip ediyorlar. İşlerin detaylarına baktıkça bu bağlantıları yakalamak mümkün oluyor. *Paracetamol* serisindeki anılar bu sergide farklı bir boyut kazanıyor, *Time Machine*'deki zaman yolculuğu aynı hızda devam edip farklılaşıyor. Sarı ve turuncu tonlarının sıcaklığı bu sefer tüm serideki işlere hakim oluyor.

Araya küçük bir soruyla not açmak istiyorum, senin pratiğinde/deneyiminde resmin karşılığı nedir? Burada üretimlerinde temel malzeme olarak resmi kullanmak zaman içinde nerelere evrildi, bunu duygu olarak nasıl tanımlıyorsun?

SABO: Resim, pratiğimin temelini oluşturuyor. Dönem dönem farklı materyaller denemek ve onları serilerimin içerisine eklemek elbette yaratım gücümü artıran deneyimler. Fakat bu sefer *Golden Hours*'da temel malzeme olarak resmi ön plana almak ve tüm duygu-yu, tuvali ve boyayı kullanarak anlatmayı tercih ettim. Anlatım ve sunum olarak yalınlaşmak, kompozisyon olarak ise resim dahilinde zen-

ginleşmekti amacım. En iyi bildiğim alanda bu oyunu sürdürürken hem güvende hissettim hem de şaşırtıcı deneyimlere tanık oldum.

Sergideki işlerde geçmiş zaman ya da mekânlarla kurduğumuz ilişkiyi tasvir eden, resimlerinde açılan pencereler dikkatimi çekti. Zaman ilişkisini nasıl algıladığını hem pratiğinde hem bu sergi önceliğinde açar mısın?

SABO: Zamanın anılar üzerindeki etkisinin değişimini hissetmek ve görmek beni adeta büyülüyor. Yaşadığımız yoğun duygular kimi zaman bu yolculukta yerini huzura bırakıyor. Tek bir fotoğraf, bir ses bu anlar arasındaki yolculuğu tetikleyen ufak detaylar. Resimlerdeki bu pencereler de aslında hem bu duyguları bize gösteren hem de vakti geldiğinde o yolculuğa başlamamızı sağlayan kısımlar. Hatıralar bulanıklaştıkça bu kapılar genişliyor ve bizi plansız anlara doğru sürüklüyor.

Gelecek takviminizde neler var, yakın zamanda yapmayı planladığınız işlerden bahsedebilir misiniz?

EA: *Golden Hours* sergisi için konuşmalar düzenlemeyi planlıyoruz. Ona dair çalışacağım. Öte yandan sanatçılarla uzun soluklu çalışmayı seven biriyim. Sergi sonrasında da halihazırda çalışmakta olduğum sanatçılarla devam edeceğim. Ve de önümüzdeki dönem için beni heyecanlandıran bir karma sergi projem var.

SABO: Sergi sonrasında kendime ayıracağım ufak bir dinlenme molasından sonra tekrar çalışmalara yoğunluk vereceğim. Özellikle bu sergi için ürettiğim çalışmalarla ortaya çıkan yeni duygular üzerine tekrar yoğunlaşmayı planlıyorum. Ve şimdiden bu hislerle ortaya çıkacak işlerin sonucunu sabırsızlıkla bekliyorum. 🌿



SABO, Işık Sızıntıları, 2022, Tuval üzerine yağlı boya, 55 x 45 cm



SABO, Işık Sızıntıları, 2022, Tuval üzerine yağlı boya, 55 x 45 cm

ARTER'DEN YENİ KİTAPLAR

Çağdaş sanat etrafındaki tartışmaları beslemeyi ve teşvik etmeyi amaçlayan yayınlar yapan Arter, 2022 yılında da Türkçe ve İngilizce olmak üzere iki dilli yürüttüğü yayın politikası çerçevesinde *Canan Tolon: Hasar, Candeğer Furtun, Bill Fontana: İo'nun Yeni Sesi, Locus Solus* ve *Ahmet Doğu İpek: Başımızda Siyahtan Bir Hâle* başlıklı yeni kitaplarını okurlarla buluşturdu.



KARTPOSTALLARLA ÇAĞDAŞ SANAT TARİHİ

Altan Gürman'ın *İstatistik, Tasarı, Kompozisyon, Montaj* gibi farklı seriler dahilinde gerçekleştirdiği yoğun sanatsal üretiminden ve eskizlerinden görsel bir seçki sunmak üzere tasarlanmış 20 adet kartpostal içeren kitap, 13.09.2019-27.03.2021 tarihleri arasında Başak Doğa Temür'ün küratörlüğünde Arter'de düzenlenen retrospektif sergiyle de bağ kuruyor.



Arter Yayınları hakkında ayrıntılı bilgi almak ve tüm kitaplara göz atmak için: arter.org.tr/yayinlar

Arter'in yayınlarını Arter Kitabevi'nden edinebilir veya kitabevi@arter.org.tr adresine e-posta göndererek sipariş verebilirsiniz.